

Posudek oponenta diplomové práce

Téma: Krematorium JBC

Diplomant: Eliška Müllerová

Oponent: Ludvík Holub

„Podoba hřbitova vypovídá o kultuře národa.“

titulek tiskové zprávy Magistrátu města Jablonce nad Nisou z 2014

Z analýzy zpracované během předdiplomního semináře vychází neutěšený obraz hlavního hřbitova Jablonce nad Nisou a podobný bychom asi našli i v mnoha dalších českých městech. Vedle drobných nedostatků jako absence mobiliáře a nevhodné řešení odpadového hospodářství se objevuje i zásadní problém kapacity smuteční síně a celkově celého zázemí, které jsou základem pro důstojný průběh smutečního obřadu. Jistě pravdivý titulek z úvodu bychom mohli rozšířit i dále za hřbitovní zdi a říci, že i podoba okolí hřbitova vypovídá leccos o kultuře národa. Zde už je evidentní, že nedostatečná pozornost a péče o místa posledního odpočinku nejsou pouze odrazem současné společnosti, ale spíše pokračováním dlouhodobějšího úpadku. Přístup předchozích generací je patrný z celkové urbanistické struktury okolí. Původní poloha hřbitova za městem vzala za své v sedmdesátých letech, kdy město dorostlo až k jeho zdem. Obklopilo jej panelovými domy, či přesněji řadovými garážemi, jejichž plechová vrata se stala protiváhou kamenné hřbitovní zdi z jižní strany. Další shluky individuálních garáží se objevili později v neudržované zeleni i za zdi severní.

Toto území je dnes již v územním plánu vyhrazeno pro rozšíření hřbitova včetně nového dopravního napojení. A právě do této polohy umísťuje autorka nové krematorium s kompletním zázemím. Nový objekt je ke hřbitovu přisazen ve stopě původní severní zdi, kterou téměř v celé délce nahrazuje – betonová báze objektu přechází v most pro pěší v jehož obloucích jsou umístěna krytá kolumbária. Průchozí oblouky se stávají branou do hřbitova od nového hlavního vstupu ze severu. Na rozšířené betonové bázi je pak umístěn hlavní objem. Smuteční síň se zázemím i převýšený prostor žároviště jsou za sebou řazeny v podélné hmotě s cihelnou fasádou. Paralelně s ní leží úzká hmota s krytým prostorem pro smuteční hosty. Mezi hmotami vzniká venkovní podélný prostor, jež je zakončen věčným ohněm a vhodně vytváří chráněný prostor pro shromáždění před začátkem obřadu. Vyvýšení celé úrovně se smuteční síní navíc navozuje větší pocit soukromí, intimity obřadu – vše mimo obřad je níže.

Základní myšlenky návrhu jsou logické a do vymezeného úzkého pruhu území vnášejí jasné principy –
- linie zdi > linie hmot > linie příchodu k obřadu. Při bližším pohledu by si ale návrh zasloužil ještě pečlivější dopracování jak z hlediska pojednání stávajícího hřbitova, tak z hlediska řešení stavby samotné, např.:

Materiálové řešení – cihelná fasáda s mosaznými prvky se otevřeně hlásí k výjimečné stavbě místního kostela od architekta Josefa Zasche a pro daný účel je důstojnou volbou. Do kontrastu k ní zvolený pohledový beton naopak může být problematický při technickém provedení. Vizualizace předpokládají homogenní hmotu pochozí části promenády přecházející ve svislé stěny, rizality a oblouky kleneb. Reálně ale bude třeba se vypořádat s rastrem bednicích prvků, otvory po stabilizačních tyčích, detaily u schodiště, odvodnění pochozí části apod. K zachování kompaktnosti výrazu by možná bylo vhodnější použít např. techniku pemrlovaného terazza.

K úvaze je i prosvětlenost prostorů deklarovaná jako jeden z cílů návrhu. Hloubka dispozice obslužného podlaží, kdy pobytové místnosti a kanceláře jsou vzdáleny od oken, nebo i výška prostoru hlavního sálu doplněná o okna pouze v horní části, budou znamenat spíše nižší prosvětlenost.

Reminiscence zdi – vyvýšená promenáda, ze které bude výhled do korun stromů a v průhledech na celý hřbitov je narušována schodišti, výškovými skoky oblouků a zářezy bočních schodišť. Na oblouky kolumbárií navazuje zasklený oblouk květinářství. Ztrácí se tak silný výraz nově vkládaného prvku, na kterém je založen hmotový koncept krematoria.

Kompoziční umístění nového příjezdu na hřbitov kolmo na koncovou část promenády s květinářstvím neodpovídá celkově zamýšlené důstojnosti místa. Kapacita parkingu navíc nemusí být dostatečná v poměru k velikosti navrhované smuteční síně, otázkou je i vyřešení příjezdu smutečních hostů autcusem.

Navrhovaný klasifikační stupeň: C

V Praze, 6.6.2018
Ing. arch. Ludvík Holub